

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2021.08.16-08.23.

Időjárás:

Az elmúlt héten eleinte tartotta magát a kánikulai meleg, majd a 20.-ai hétvégére mérséklődtek a hőmérsékleti értékek. A maximum hőmérsékletek 22,7-30,9 fok között alakultak (minimum: 9,0-15,3 fok; átlag: 14,6-21,5 fok). Csapadék 2 nap hullott, 10-15 mm-nyi mennyiségben.

A levélnedvesség tartam a csapadékos napok körül 9-12 óra között, a páratartalom 75 % felett változott.

REPCE

A szik, 2-4 leveles **repce árvakelésen** a **bolhák** felszaporodása lassú, a kártételek gyenge mértékűek.

Folyamatos a **repce alá a talaj előkészítés** a megyében. Azokon a területeken ahol, 5 éven belül repce, napraforgó, szója (szklerotínia gazdanövényei) volt a vetésszerkezetben, az adott évjárat fertőzési viszonyaitól függően érdemes mérlegelni a szklerotíniás betegség elleni megelőző védekezést pl. hiperparazita gomba talajba juttatásával. A védekezésre tarlóápoláskor vagy vetéssel egy menetben is van lehetőségünk.

KUKORICA

Növényfenológia: tejes éréstől viaszérés kezdetéig.

Károsítók:

Kukoricában a **kukoricamoly** második nemzedékének rajzása folyamatos, emelkedő számú, 10-14 db imágó/csapda/3 nap fogással a fénycsapdában.

A **kukoricabogár** egyedszáma a táblák nagy részén lecsökkent, a tojásrakás folyamatos.

A **fuzáriumos csőfertőzés** fellépése gyenge mértékű (csak a csővég érintett), de a párás, esős napokat követően a fertőzés gyakoriságának növekedésére számíthatunk (jelenleg ~3-5 %-os) (1. fotó).



1. fotó: Fuzáriumos csőfertőzés kukoricán (2021.08.20)

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: citromérés.

Napraforgóban érése, felszáradása felgyorsult a táblákon. Betegségek tekintetében nem történt jelentős változás.

Az **alternáriás foltosság** a leveleken közepes mértékben (4-es skála – 26-50 %), a száron és a tányérokon gyenge mértékben figyelhető meg. A tányérokon a betegség fellépése folyamatosan növekvő (gyenge fertőzöttség, de 2-es skálafokozat – 6-10 %)!

Az érzékeny állományokban a **diaportés betegség** fellépése elsősorban a leveleken jellemző, az alsó 5-7 levél fertőzött, közepes mértékben (3-4 skála – 11-50 %).

A sebzéseken, sérülések környezetében megjelent a **rizópuszos és a botrítiszes tányérfertőzöttség** az állományokban (gyenge fertőzöttség). A csapadékos, párás időjárási körülmények kedveznek az újabb fertőzésekhez, legfőképp a viharban megdől, sérült állományokban.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, DIÓ

Növényfenológia:

Szilva: gyümölcsszínéződés-érés;

Alma, körte: gyümölcsnövekedés-színéződés, korai fajták: betakarítás folyamatos;

Károsítók:

Almában a csapda fogások alapján az **almamoly** rajzása folyamatos, de az utóbbi napokban észlelési szintűre csökkent. A károsított gyümölcsök aránya növekvő (ezzel egyidejűleg a gyümölchullás is), ~3-10 %-os. Az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, de szintén csökkenő (4-15 db imágó/csapda/3 nap), a levélfertőzöttség gyenge mértékű, nem növekedett (2-es skála – legfeljebb 2-3 akna/levél). Az **alfafalisztharmat** és az **almafa varasodás** gyümölcstünetei nem növekedtek (közepes-erős (3-5-ös skála, 11-75 %), ellenben újabb varasodás levéltünetek figyelhetők meg gyenge fokozaton.

Az idei évben az alma ültetvényekben gyakorivá váltak a tárolás alatt is fellépő különböző betegségek levéltünetei (pl. alternária, glöospórium stb.) melyek a lombozaton jelentős kárt ugyan nem okoznak (inkább jelzés értékűek), de a csapadékos napokon a lenticellákon keresztüli gyümölcsfertőzés esélye a betegség jelenlétével jelentősen növekszik. E fertőzések esetében gyümölcstünetek csak később, a tárolás során alakulnak majd ki. A sebzéseken, sérüléseken (jégverés, rovarkártétel) helyenként már most jelentős a **moniliás gyümölcsrothadás** fellépése, melynek erősödése a csapadékos napokkal valószínűsíthető. A **moniliás gyümölcsrothadás** és a **tárolási betegségek** (pl. varasodás, botrítisz, glöospórium, alternária) ellen megelőző védekezés javasolt az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vételével!

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, alacsony számú, 26-30 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákból. Ősziarackban az érés függvényében a védekezés javasolt.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, szintén gyenge erősségű, 21-27 db imágó/csapda/3 nap fogással. A gyümölcsfertőzöttség védekezéstől függően 5-15 %-os. Védekezés az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vétele mellett javasolt. A csapadékos napokon szilvában nő a **gyümölcs monília** fertőzésveszélye (jelenleg ~1-5 %-os fertőzöttség), védekezés az é.v.i. függvényében javasolt.

Cseresznyében, meggyben a **blumeriellás levélfoltosság** nem terjedt jelentősen, legfeljebb gyenge mértékű a fertőzöttség.

Dióban a dióburok-fúrólégy rajzása folyamatos, nagy számú, de enyhén csökkenő 50-120 db imágó/csapda/hét fogással a csapdákból. További védelem javasolt.

SZŐLŐ

Növényfenológia: zsendülés, korai fajták érés.

Szőlőben a **lisztharmat** levéltünetei nem erősödtek az elmúlt héten, gyenge-közepes fertőzöttség jellemző (2-4-es fokozat), a lombzat ~20-30 %-a fertőzött góc-szerűen. A fertőzött felületeken a kazmotéciumok képződése, fejlődése megindult, de lassú.

A **peronoszpóra** fertőzéséhez átmenetileg kedveztek a körülmények, ennek eredményeként a hajtások végein (fiatal leveleken) már kezd a betegség erősödni, de legfeljebb gyenge mértékű a lombkárosodás.

A gyakoribbá vált esőzések, sebek, sérülések és a szőlő érése (bogyóhéj vékonyodás, cukorképződés) kedvező feltételeket teremtenek a **botritiszes fertőzés** kialakulásának. A betegség ellen megelőző védelem indokolt!

Több, érzékeny fajtájú (pl. Rizlingszilváni) ültetvényben jelentek meg a **feketerothadás** jelentős mértékű tünetei (2. fotó). Gyakori a fürtök (ültetvényen belül góc-szerű) közepes mértékű fertőzöttsége (11-50 %-os felületi fürtfertőzöttség), a sokszor szinte csak észlelési szintű levéltünetek mellett. Védekezés a fajták többségén már nem javasolt részben az élelmezés egészségügyi várakozási idő hossz, másrészt a szőlő érésének előrehaladtával, a gomba csökkenő fertőzésveszélye miatt (a kialakult tünetek természetesen már nem orvosolhatók).



2. fotó: Feketerothadás fokozódó tünete szőlőn (Rizlingszilváni, 2021.08.19.)

Egyéb:

A színesedő **bodzában** a **feltösszárnyú muslica** felszaporodása a csapda fogások alapján lassú, az almaecetes csapdákban észlelési szintű a kártevő előfordulása. A csapdakehelyezés, megfigyelés továbbra is javasolt, a védekezésre fel kell készülni.

Zalaszentlőrinc, 2021. augusztus 23.

Tűh Annamária
előrejelző